

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU

Trg Nikole Šubića Zrinskog 19, tel. 01/4873-000, faks 01/4873-102
http://www.arheološki.hr, e-mail: amz@zg.tel.hr

Tip muzeja:	specijalizirani muzej
Vrsta muzeja:	arheološki
Djelokrug:	republički
Godina osnutka:	1846.
Osnivač:	grad Zagreb
Ravnatelj:	Ante Rendić Miočević (<i>muzejski savjetnik</i>)
Broj stručnih djelatnika:	22

Lidija Bakarić (*viši kustos*), mr. Jacqueline Balen (*kustos*), Dubravka Balen Letunić (*muzejski savjetnik*), dr. Željko Demo (*viši kustos*), Damir Doračić (*konzervator - restaurator*), Zdenka Dukat (*muzejski savjetnik*), Josip Fluksi (*konzervator*), Ivan Gagro (*preparator*), dr. Zoran Gregl (*muzejski savjetnik*), Dora Kušan (*kustos*), Metodija Marović (*bibliotekar*), Sanjin Mihelić (*kustos*), dr. Ivan Mirnik (*muzejski savjetnik*), Dorica Nemeth Ehrlich (*muzejski savjetnik*), mr. Ivan Radman-Livaja (*kustos*), Katica Simoni (*muzejski savjetnik*), Mila Škarić (*muzejski pedagog*), Sreten Škrinjaric (*knjižničar*), Sonja Tomašić (*preparator*), Zvezdica Tomljenović (*preparator*), Igor Uranić (*kustos*), Zrinka Znidarčić (*konzervator*)

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

- Od gđe I. Bačić iz Zagreba otkupljena je vrlo vrijedna arheološka zbirka koja je nekad bila u vlasništvu njezina oca M. Pavletića. Za otkup je izdvojeno 260.000 kn (iznos su osigurali Ministarstvo kulture RH i zagrebački Gradski ured za kulturu). Zbirka sadrži 1.269 različitih predmeta, pretežito antičkog podrijetla. Zbirku čine: pretpovijesni spomenici - 82 primjerka, antički spomenici - 1.016 primjeraka, srednjovjekovni spomenici - 14 primjeraka, spomenici egipatskog podrijetla - 11 primjeraka, numizmatička građa - 146 primjeraka brončanog novca.
- Od gosp. D. Milkovića iz Siska otkupljeno je 19 predmeta (neolitički keramički idol, olovno rimsko zrcalo, rimsko i srednjovjekovno prstenje, novac i dr.). Za otkup je utrošeno 12.500 kn;
- Kupljeno je 14 srebrnih krajcara hrvatskoga bana Jana Vitovca, iskovanih u Krapini 1459. g. (inventirani su pod brojevima: E46654-46664 i E46732-46734). Iznosom od 17.000 kn za Muzej ih je u inozemstvu nabavio g. Irislav Dolenc iz Zagreba.
- Otkupljene su 224 medalje, plakete i oznake (inv. br. G2311 i E46666-46731 - otkupljeno od g. I. Dolenca za iznos od 15.100 kn).
- Od gosp. T. Kovačevića iz Bosanske Gradiške za Pretpovijesnu je zbirku otkupljeno 6 predmeta (3 brončane fibule, par srebrnih vitičarki i zoomorfni brončani privjesak - lokalitet nije poznat).
- Od gosp. A. Božičevića iz Skradnika kod Josipdola, kupljeno je 16 nanogvica, slomljena narukvica od savijene žice i 3 staklene perlice. Nalazi potječu s njegova imanja, s lokaliteta na kojemu je registrirana japodska nekropola.

1.2. Terenska istraživanja

Antički odjel

- Tijekom arheoloških istraživanja u Šćitarjevu prikupljeno je oko 2.000 ulomaka keramičkih posuda, 55 ulomaka stakla, 4 rimska novčića te 36 različitih brončanih i željeznih predmeta.
- Pri arheološkim istraživanjima u Varaždinskim Toplicama prikupljeno je oko 3.000 keramičkih ulomaka, 144 različita sitna predmeta (ulomci stakla, brončani i željezni predmeti) i 29 komada rimskog novca (nakon stručne obrade nalazi će biti pohranjeni u Zavičajnome muzeju u Varaždinskim Toplicama).

1.3. Darovanje

Antička zbirka

- M. Caganić iz Šćitarjeva poklonila je Muzeju kameni rimski sarkofag i veću kamenu ploču (vjerojatno je služila kao poklopac); izloženi su u Arheološkom parku Andautonija u Šćitarjevu.
- M. Čuljat iz Zagreba poklonio je Muzeju ulomak amfore (grlo i dio trbuha), pronađene u podmorju između Hvara i Pelješca.
- B. Čečuk poklonio je Muzeju dio inventara helenističkoga groba (vrč i čaša), otkrivenoga u Lombardi na Korčuli 1952. g., tijekom arheoloških istraživanja akademika Grge Novaka.

Srednjovjekovna zbirka

- V. Kučar iz Varaždina darovao je Muzeju brončani srednjovjekovni uteg od 1 unce.
- D. Milković iz Siska poklonio je Muzeju desetak primjeraka srednjovjekovnog prstenja i nekoliko manjih predmeta različite namjene.

Numizmatička zbirka

- 2.171 medalja, značaka i novca: 1.145 medalja i autorskih značaka, 1.021 značka i 5 komada novca (Zbirka Viktora i Berislava Kopača, dar gđe Ane Kopač iz Zagreba, prema zaključenome darovnom ugovoru)
- 77 primjeraka antičkoga, srednjovjekovnoga i novijeg novca (dar g. Veljka Kučara iz Varaždina)
- 2 primjerka ptolemejevičkog novca, inv.br. G 2310 (darovali Ž. Balen i I. Radman-Livaja)
- 38 kom. znakovlja pojedinih hrvatskih pjevačkih društava (darovao g. I. Dolenc iz Zagreba)
- 16 novčanica i 2 srebrnjaka, inv. br. G2313 (dar Z. Dukat)
- 1 rumunjska novčanica, inv.br. G2314 (dar D. Balen).

1.7. Ostalo

Za potrebe stalnog muzejskog postava Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara HAZU dugoročno je ustupio Pretpovijesnom odjelu 11 predmeta (10 alatki, 1 jezgru) iz špilje Vindije.

2. Zaštita

U radionici za restauriranje i konzerviranje keramike, kamena i stakla obavljena je zaštita rimskih fresaka iz Varaždinskih Toplica, iskapanih 1959. g., kao i zaštita kamenih spomenika pohranjenih u dvorišnim

depoima (ulomci kamenih reljefa, postolja, sarkofaga i stela, kao i rimskih cigli, crjepova i sl.). Tijekom cijele godine slijepljeno je, restaurirano, patinirano i konzervirano više desetaka keramičkih posuda s različitih arheoloških lokaliteta, kako za potrebe stalnoga muzejskog postava, tako i za povremene izložbe AMZ-a.

Ujedno je izrađeno 68 silikonskih kalupa različitih muzejskih spomenika, od čega 22 kalupa i 44 odljevka vučedolskih posuda u patiniranom poliesteru s inkrustacijom (nova tehnika restauriranja) za potrebe izložbe *Vučedolska nit* (J. Fluksi).

Uz obilježavanje Svjetskog dana muzeja za potrebe Pedagoškog odjela modelirani su utezi od pečene gline u 4 veličine (8 kom.), namijenjeni natjecanjima u skoku u dalj, priređenima u muzejskom dvorištu. Za potrebe novoga stalnog izložbenog postava Pretpovijesne zbirke rekonstruirana je kuća iz neolitičkog razdoblja.

Slijepljena su, restaurirana i konzervirana 44 različita predmeta (od čega je 7 vlasništvo Muzeja grada Iloka).

Radionica je proizvela oko 2.000 različitih muzejskih suvenira.

U radionici za restauriranje i konzerviranje metalnih predmeta obavljani su zahvati na 129 predmeta iz svih muzejskih zbirki.

- Pretpovijesna zbirka - predmeti izrađeni od željeza, slitine bakra i jantara 94 kom.
- Antička zbirka - predmeti izrađeni od zlata, kosti, drva, stakla i slitine bakra 20 kom.
- Srednjovjekovna zbirka - predmeti izrađeni od željeza i slitine bakra 3 kom.
- Egipatska zbirka - predmeti izrađeni od slitine bakra 1 kom.
- Numizmatička zbirka - različiti primjerci metalnog novca 11 kom.
- Ukupno : 129 kom.
- U tijeku je također čišćenje oko 5.000 srebrnih novčića iz ostave Bulova, Virovitica.

Zahvati na predmetima u vlasništvu drugih institucija

- Nastavljena je suradnja s Gradskim muzejem iz Vinkovaca - restaurirano je 18 metalnih predmeta u vlasništvu Muzeja, izrađenih od slitina bakra (tijekom godine na konzervatorsko-restauratorsku obradu preuzeta su još 42 brončana predmeta).
- Za potrebe Zavičajnog muzeja u Ozlju restaurirano je 5 različitih željeznih predmeta.
- Za potrebe Instituta za arheologiju restaurirano je 14 željeznih predmeta.
- Od Franjevačkog muzeja i Galerije Gorica iz Ljvna u BiH na konzerviranje je preuzeto 11 arheoloških predmeta izrađenih od željeza pozlaćenog srebra i bronce (restaurirana su 4 predmeta).
- Iz fundusa Muzeja grada Zagreba restaurirana su 4 željezna predmeta (3 fibule i 1 željezni torques) za potrebe izložbe *20 godina istraživanja na Žumberku*.
- Za potrebe Gradskog muzeja u Iloku konzervirana su 22 brončana predmeta (dijelovi konjske opreme i dvije narukvice).

Ukupno je iz fundusa drugih institucija obrađeno 67 arheoloških predmeta od željeza i slitina bakra.

Ukupno je za potrebe Muzeja i institucija s kojima Muzej surađuje restaurirano i konzervirano 196 arheoloških predmeta izrađenih od željeza, slitina bakra, srebra, zlata, jantara, stakla, kosti i drva.

Fotografiranje i izrada digitalne laboratorijske fotodokumentacije

U sklopu rada radionice za restauriranje i konzerviranje metalnih predmeta osim redovitog snimanja za potrebe radionice snimljeno je više od 1.000 dijapozitiva, klasičnih i digitalnih fotografija (D. Doračić).

Edukacija djelatnika iz drugih institucija

U dogovoru s Konzervatorskim odjelom iz Splita od 5. do 9. veljače te od 7. do 11. svibnja u radionici je na stručnom usavršavanju boravio Z. Pivčević iz Splita (radio je na predmetima iz Starigrada na Hvaru).

Održavanje postojeće i nabava nove opreme

Uz sve navedene radove u radionici se vodila briga o redovitom održavanju strojeva i opreme za restauriranje predmeta: početkom godine servisirana je kompletna oprema nabavljena od slovenskog proizvođača Kambiča (pojedini su dijelovi na pjeskarniku zamijenjeni, dodano je novo ulje u vakuumsku pumpu itd.).

Tijekom godine, za potrebe radionice nabavljeni su mikropjeskarnik (Kambič MPV2), mikroskop (Olympus SD-3060-F) i digitalni fotoaparati (Olympus E-10).

Zahjevi za sponzoriranjem radionice

Napisano je više zahtjeva za sponzoriranje, od kojih je realiziran zahtjev za nabavom digitalnog fotoaparata za potrebe radionice (sponzorstvo Zagrebačke banke), kao i zahtjev za djelomičnim sponzoriranjem aparata za mikropjeskarenje u vrijednosti 12.000,00 kn (A. Kambič).

Suradnja s drugim institucijama radi unapređenja rada radionice

- Nastavljena je suradnja s Hrvatskim zavodom za zavarivanje čijom su susretljivošću usluge rentgenskog snimanja manjih predmeta napravljene bez naknade. U prosincu je obavljena gamagrafija mramorne skulpture božice Minerve iz V. Toplica radi otkrivanja eventualnih većih oštećenja u kamenom tkivu skulpture.
- Uspostavljena je suradnja s Državnim inspektoratom koji je omogućio analize sastava materijala metodom rentgenske fluorescencije. Tijekom godine analiziran je sastav slitine svih vrijednijih bakrenih predmeta iz Egipatske muzejske zbirke, kao i sastav 10-ak perli Srednjovjekovne zbirke te pojedinih predmeta Pretpovijesne zbirke.
- Za izračun količine iona klora u otopini za desalinizaciju željeznih predmeta konzultirana je dr. A. Horvat s Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije u Zagrebu.

2.1. Preventivna zaštita

Antički odjel

- Tijekom revizije muzejske građe 9.626 metalnih predmeta prebačeno je u nove, prikladnije kutije (predmeti su istodobno zaštićeni beskiselinskim papirom).
- Započeto je pranje i sređivanje fresaka s ranijih istraživanja u Šćitarjevu.
- Freske iz Varaždinskih Toplica razvrstane su i presložene u prikladnije kutije.
- Oprano je oko 2.000 keramičkih ulomaka s istraživanja rimskog foruma u Varaždinskim Toplicama 1998. g., kao i keramika (oko 3.000 ulomaka), staklo (50-ak ulomaka), opeka (oko 200 ulomaka) i obrađeni kamen (oko 50 kom) s istraživanja 2001. na prostoru zapadno od foruma.

Egipatski odjel

- Za potrebe gostovanja izložbe *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta* u nekoliko hrvatskih gradova obavljena je zaštita i čišćenje brončanih i keramičkih statua.

2.2. Konzervacija

Pretpovijesni odjel

- Za potrebe izložbe *Žumberak od prapovijesti do kasne antike* restaurirano je i konzervirano 46 keramičkih i metalnih predmeta.

- S lokaliteta Kupinovo konzervatorskom su zahvatu podvrgnuta bila 74 željezna predmeta (mačevi, bojni noževi, koplja).

Antički odjel

- Konzervirane su i restaurirane 4 opeke iz Zbirke opeka AMZ-a.
- Konzervirano je i restaurirano približno 6 m² fresaka iz kupališta i bazilike u Varaždinskim Toplicama, koje su 50-ih godina prošlog stoljeća bile skinute sa zidova. Freske su uložene u ploče od gipsa, a površina je očišćena i premazana zaštitnim sredstvima.

2.2.1. Konzervacija na terenu

Antički odjel

- Na antičkom lokalitetu u Šćitarjevu izveden je drenažni sustav u jugoistočnom dijelu kupališta te konzervirani istraženi dijelovi pojedinih zidova.
- Nastavljena je muzeološka prezentacija u Arheološkom parku Andautonija (postavljanje novih informativnih ploča i dr.) (D. Nemeth, D. Kušan).
- Na antičkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama nastavljena je konzervacija kamene oplata istočnog zida foruma (I. Grošinić).
- Nastavljeni su radovi na konzervaciji ranoromaničke crkve u Mrzlom Polju na Žumberku.

2.3. Restauracija

- Restauriran je i rekonstruiran zanimljiv primjerak rimske keramičke posude (*terra sigillata*) iz Šćitarjeva.
- U muzejskoj radionici restaurirano je 9 keramičkih posuda za potrebe stalnog izložbenog postava Pretpovijesne zbirke.
- Započeto je čišćenje skupnog nalaza ugarskoga srebrnog novca 15.-16. st. iz Bukove.
- Za potrebe stalnoga izložbenog postava Muzeja grada Iloka restaurirana je 31 keramička posuda.

2.4. Ostalo

Pretpovijesni odjel

- Za potrebe muzejskoga stalnog postava izrađen je 31 odljev litičkog materijala iz Vindije i Šandalje.

Antički odjel

- Analiziran je karbonizirani biljni materijal iz Šćitarjeva - kalcificirani ostaci otkrivenih sjemenki i plodova (R. Šošarić, Universität Hannover).

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Pretpovijesni odjel

- Signirana je i inventirana građa iz Malunja, Sv. Jane i Sv. Marije pod Okićem - 33 inv. broja, 59 predmeta (D. Balen).
- Signirana je i inventirana građa Japodske zbirke - 323 inv. broja, 1.583 predmeta (L. Bakarić).

Antički odjel

- Inventirano je 245 opeka i 15 otkupljenih predmeta.
- Svi predmeti koji su obuhvaćeni revizijom provedenom od 2000. do 2001. g. upisani su pod novim brojevima u inventarnu knjigu - 29.170 kom.

- U inventarnu knjigu uneseni su dodatni podaci o 147 sisačkih olovnih tesera.

Srednjovjekovni odjel

- Signirano je 175 predmeta s lokaliteta Mrsunjski Lug (predmeti su prethodno očišćeni i konzervirani pa su iščezle oznake signatura) (K. Simoni).

Egipatski odjel

- Reinventirana su 104 predmeta u programu Excel.

Numizmatički odjel

- Inventirana je sva novopristigla građa, 238 kom. (I. Mirmik).

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- Katalogiziran je materijal iz starohrvatskoga groblja u Stenjevcu - 191 kat. jed. (K. Simoni).

3.3. Fototeka

Antički odjel

- Tijekom slaganja kamenih spomenika na novouređene police u dvorišnim depoima snimljeno je oko 600 fotografija (M. Gregl).
- Tijekom istraživanja na arheološkom lokalitetu u Šćitarjevu snimljeno je i signirano 400 fotografija u boji (D. Šušnjić, N. Perok, I. Haraša).
- Tijekom istraživanja na arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama snimljeno je i signirano 1.500 fotografija (D. Nemeth-Ehrlich, I. Haraša).
- U sklopu konzervatorskih radova na freskama iz Varaždinskih Toplica snimljeno je 100 fotografija (D. Nemeth, J. Fluksi).
- Fototeka je dopunjena sa 120 fotografija snimljenih za potrebe izložbe *Žumberak od prapovijesti do kasne antike*.
- Za različite potrebe snimljeno je 12 predmeta iz Antičke zbirke (10 rimskih kaciga, jedan štit te konjski oklop, ukupno 29 fotografija) i različiti primjerci (6 kom.) prapovijesnoga brončanog posuda italskog podrijetla - ukupno 35 fotografija.

Pretpovijesni odjel

- U sklopu pripremnih radova za izložbu *Starije željezno doba na području kontinentalne Hrvatske* snimljeno je 50 predmeta.

Egipatski odjel

- Fototeka je dopunjena s 35 fotografija muzejskih spomenika.

Srednjovjekovni odjel

- Skenirane su i digitalno obrađene 22 snimke arheološkog materijala bjelobrdske kulture s nalazišta Bijelo brdo - ul. Venecija (snimke s početka 20. st.).

Pedagoški odjel

- Snimljene su i dokumentarno obrađene fotografije s izložbe *Arhimir te vodi kroz prošlost*, održane u Arheološkome muzeju u Zagrebu, Arheološkome muzeju Istre u Puli i Muzeju narodne osloboditve u Mariboru.
- Snimljene su i dokumentarno obrađene fotografije s izložbe *Zeusu u čast*, organizirane u sklopu edukativnog projekta *Jačajmo se*.

3.4. Dijateka

Antički odjel

- Tijekom sređivanja Zbirke kamenih spomenika u dvorišnim depoima snimljeno je oko 300 dijapozitiva (M. Gregl).

- Tijekom istraživanja u Varaždinskim Toplicama snimljeno je 77 dijapozitiva (D. Nemeth, R. Leš).
- Za potrebe izložbe *Žumberak od prapovijesti do kasne antike* snimljeno je 120 dijapozitiva.

Egipatski odjel

- Dijateka je dopunjena s 20 dijapozitiva pojedinih spomenika iz te muzejske zbirke (L. Japuc u suradnji sa Školskom knjigom).

3.5. Videoteka

Numizmatički odjel

- Snimanje medalja i novca (412 primjeraka).

Antički odjel

- Pri arheološkim radovima u Varaždinskim Toplicama snimljen je videozapis u trajanju oko 2 sata (D. Kušan).

3.6. Hemeroteka

- U hemeroteku je uloženo približno 1.000 članaka iz dnevnoga i tjednog tiska, te izvadaka s Interneta.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Antički odjel

- Tijekom arheoloških radova u Šćitarjevu nacrtano je 25 crteža (tlocrti, profili, presjeci - N. Perok, I. Haraša).
- Tijekom arheoloških radova u Varaždinskim Toplicama nacrtano je 98 crteža (tlocrti, profili, presjeci D. Kušan i studenti).
- Za potrebe stalnog postava prapovijesna je dokumentacija dopunjena s 48 crteža i akvarela K. Rončevića (rekonstrukcije pojedinih segmenata života prapovijesnih ljudi - stanovanje, nošnja, proizvodnja i lijevanje bronce, izrada kamenih alatki).
- U sklopu izrade magistarskog rada I. Radmana nacrtano je 87 predmeta iz Antičke zbirke, a za referat *Nalazi rimskog brončanog posuđa na keltskim lokalitetima u istočnoj Slavoniji* 6 predmeta iz Pretpovijesne zbirke.

3.8. Stručni arhiv

Srednjovjekovni odjel

- Za datoteku *Srednjovjekovna nalazišta* načinjene su 24 nove kartice (stanje: 1.895 kartica).
- Za datoteku *Opća bibliografija* načinjeno je 159 novih kartica (stanje: 2.100 kartica).

Numizmatički odjel

- Redoviti rad na sređivanju stručnog arhiva Muzeja (započet je rad na stručnom popisivanju kartografske zbirke, ponajprije zbirke katastarskih mapa).

Egipatski odjel

- Stručni arhiv dopunjen je fotografijama i podacima o ekspertizama predmeta iz privatnih zbirki.

3.9. Računalna obrada građe

Antički odjel

- U programu Excel napravljen je popis neinventiranih metalnih predmeta s raznih lokaliteta – 5.931 kom. (I. Ožanić).

Pretpovijesni odjel

- Usporedno s upisivanjem u inventarne knjige građa je upisana i u računalo, u tablicu programa Excel, ukupno 33 inv. br. (S. Mihelić).

Numizmatički odjel

- Oprema: od informatičke opreme nabavljena su 2 PC-ja, 2 printera (crno-bijeli i u boji), 1 skener, 1 elektronska kamera (ostvareno uz pomoć donacije Zagrebačke banke).

Izrada informatičko-dokumentacijskog sustava

- Nastavljena je suradnja s Numizmatičkim kabinetom Narodnog muzeja u Ljubljani te usavršavanje i servisiranje računalnog programa NUMIZ za obradu numizmatičke građe.
- Skenirano je 368 primjeraka novca i medalja.

Pedagoški odjel

- Skenirano je oko 30 fotografija arheoloških predmeta u boji te je fotokopirano na 18 folija za projiciranje na grafoskop radi edukativnih predavanja o arheologiji.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

	Monografije	Časopisi
Razmjena	197	220
Darovanje	74	12
Kupljeno za fond	52	11
Ostalo (vlast. izd., fotokop. itd.)	20	3
Ukupno:	343	246
Ukupno: 589 svezaka		

	Vjesnik AMZ-a	Druge publikacije
Razmjena	62	82
Darovanje	16	201
Prodaja	3	491
Ukupno:	81	774
Ukupno: 855 svezaka		

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Inventirano, katalogizirano i obrađeno 589 publikacija
- Kompjutorski opisano 613 publikacija
- Presignirano 7 naslova
- Uloženo kontrolnih kartona oko 700 kom
- Uloženo u hemeroteku oko 1000 članaka

Obrada knjižne građe Numizmatičkog odjela

- Unos bibliografskih jedinica u računalnom programu BIBLIO, kompatibilnim s NUMIZ-om (posebni otisci numizmatičkih članaka); unesene su 442 bibliografske jedinice.

4.3. Zaštita knjižnične građe

- Uvezom je zaštićeno 25 knjiga.
- Zahvaljujući nabavljenom priboru za priručno uvezivanje spiralnim uvezom i termouvezom uvezano je dodatnih 20 publikacija.

4.4. Izdavačka djelatnost

Bilten akcesije br. 5 za 2001., što ga izdaje biblioteka AMZ-a umnožen je u 3 sveščića: ispisana je cijela godišnja akcesija te je dostavljena stručnom osoblju Muzeja.

4.5. Ostalo

Ažuriran je abecedni katalog, koji je još uvijek glavni instrument pretraživanja u muzejskoj biblioteci. Posao koji podrazumijeva izradu

datoteka, *printanje* kartica, njihovo sortiranje i pažljivo ulaganje u katalog, nastoji se obaviti barem jedanput u godini.

Izrađeno je i uloženo 1.240 kataloških listića.

Podaci o radu s korisnicima biblioteke

- Jednokratni korisnici oko 350
- Korištenje uslugama čitaonice: oko 150 čitatelja
- Korištenje knjigama u čitaonici: 600 naslova
- Posudba knjiga sa zadužnicom: 104 naslova

Nabava opreme

PC konfiguracija Pentium III, 2 kompleta; skener HP 2200 c "scanjet", 1 kom; printer HP laserjet 1200, 1 kom; aparat za termouvez Unibind, 1 kom.

Razno

Uz suradnju stručnjaka za bibliotečni program CROLIST iz NSK u novo je računalo instaliran taj program sa svim dosadašnjim unosima. Na starom uređaju isti je program prilagođen i za obradu Biblioteke Vinski, što će biti realizirano kad budu za to stvoreni uvjeti.

5. Stalni postav

Pretpovijesni odjel

Realizacija stalnog postava Pretpovijesne zbirke nastavljena je i u 2001. god., ali nažalost usporenim tempom, primjerenim ograničenim financijskim sredstvima, izdvojenim iz programske novca. Jasno je da takvim načinom, koji se doslovce obavljao korak po korak, radovi nisu mogli biti završeni u priželjkivanim terminima. Spomenički je materijal više-manje pripremljen za izlaganje, pripremljene su i odgovarajuće geografske karte i različite rekonstrukcije, u fazi realizacije je kronološki stup i dr. Prve dvije izložbene prostorije s paleolitičkom, neolitičkom i eneolitičkom građom većim su dijelom dovršene, a u tijeku su radovi na prezentaciji građe iz metalnih prapovijesnih razdoblja. Pokazuje se da bi mnogo jednostavnije i brže bilo stalni postav rješavati u sklopu investicijskih programa, što se sada, nažalost, ne provodi. Ipak, do rujna 2002. treba očekivati završetak radova na postavu Pretpovijesne zbirke i početak radova na prezentaciji Egipatske zbirke (D. i J. Balen, L. Bakarić).

Antički odjel

Pripremljene su nove dvojezične legende za privremeni izložbeni postav (I. Ožanić).

Egipatski odjel

Privremeni izbor iz fundusa Egipatske zbirke dopunjen je s 22 predmeta.

Numizmatički odjel

Pojačana je rasvjeta u stalnoj numizmatičkoj izložbi, a osposobljena je i jedna od 3 planirane vitrine za izlaganje skupnih nalaza novca.

6. Stručni rad

6.1. Ekspertize

Pretpovijesni, Antički i Srednjovjekovni odjel

Obavljeno je 25 usmenih ekspertiza stručnjaka.

Numizmatički odjel

Uz 433 usmene, davane su i pismene ekspertize ili ih je Odjel slao elektronskom poštom brojnim korisnicima (Muzejska zbirka Imotski,

Gradski muzej Makarska, Gradski muzej Vinkovci, H. Hristov iz Elkova u Bugarskoj, Muzej u Stubici, G. D. Mazzocati iz Trevisa, P. Arthur iz Lecce, N. Matijašević, M. Rossi, S. Kazija, G. Quadt, M. Marinković iz Bola, D. Petković, E. Markou iz Pariza itd.).

Egipatski odjel

Obavio je ekspertizu kompletne Egipatske zbirke iz Gradskog muzeja u Dubrovniku (196 predmeta), zatim 17 predmeta povezanih s egipatskim kultovima iz Arheološkog muzeja Istre te jedne ušebti figurice u privatnom posjedu.

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

Antički odjel

Posuđeni su ovi predmeti: Samoborskom muzeju - 11 predmeta; za potrebe izložbe *Rimsko staklo u Hrvatskoj* u Italiji - 22 predmeta; za potrebe izložbe *Hrvati i Karolinzi* u Splitu i Italiji - 1 predmet.

Pretpovijesni odjel

Za potrebe znanstvenog objavljivanja ravnatelj Keltenmuseuma u Hochdorfu, Njemačka, dr. T. Baderu dan je na uvid i crtanje objavljeni prapovijesni materijal iz Dalja i Šarengrada.

Srednjovjekovni odjel

- Za izložbu *Kacige u Hrvatskoj*, koja je održana u Galeriji Zvonimir 26. veljače - 31. ožujka, posuđene su kopije kaciga iz Vida (3 kacige), Sinja (1 kaciga), Solina (1 kaciga).
- Za potrebe izložbe *Hrvati i Karolinzi* Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika posuđeno je 129 predmeta (uglavnom iz stalnog postava), a Pomorskom i povijesnom muzeju u Rijeci 5 predmeta s lokaliteta Stranče.

6.3. Djelovanje u strukovnim društvima

Gotovo svi djelatnici Muzeja članovi su Hrvatskoga arheološkog društva: A. Rendić Miočević do sredine listopada obnašao je dužnost predsjednika Društva, a J. Balen od listopada je tajnica Društva.

Ivan Radman Livaja

- Član europske arheološke udruge Instrumentum.

Ante Rendić Miočević

- Član stručnog Povjerenstva za izradu prijedloga Pravilnika za određivanje matičnosti muzeja i Pravilnika o stručnim i tehničkim standardima za određivanje mreže muzeja
- Član Savjeta Međunarodnoga istraživačkog centra za arheologiju u Puli
- Član Povjerenstva za Salonu Ministarstva kulture RH
- Član Povjerenstva za izgradnju Muzeja Narone u Vidu kod Metkovića
- Član Međunarodnoga znanstvenog vijeća LIMC-a (Ikonografski leksikon klasične mitologije) u Baselu
- Predstavnik Hrvatske u Izvršnom odboru Europskoga arheološkog vijeća pri Vijeću Europe u Strasbourgu
- Član Komisije za polaganje stručnih ispita djelatnika muzejske struke (arheologija)
- Član Komisije Ministarstva kulture RH za praćenje restauratorsko-konzervatorskih radova na brončanoj statui *Apoksiomena*, otkrivenoj u lošinjskom podmorju.

Ivan Mirnik

- Član Povjerenstva za kulturna dobra zagrebačke nadbiskupije
- Član Upravnog odbora Društva za povjesnicu zagrebačke nadbiskupije »Tkalčić«

- Član Komisije za stručne ispite i ispitivač pri Muzejskome dokumentacijskom centru
- Predavač na poslijediplomskom studiju povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (pomoćne povijesne znanosti - numizmatika)
- Član Stručnog povjerenstva za stjecanje viših zvanja u muzejskoj struci
- Član povjerenstva u postupku prijave i obrane doktorske disertacije M. Buzov s naslovom *Topografija antičke Siscije na temelju spomeničke baštine* pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zadru
- Član povjerenstva za ocjenu i obranu magistarskog rada M. Tomorada *Egipatske starine u hrvatskom povijesnim znanostima* pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu
- Član stručnog povjerenstva za provjeru vrste i podrijetla privatne zbirke Miljenka Brkljačića iz Đurđevca (Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski zavod u Zagrebu)
- Jedan od predstavljača izdanja *Hrvatskog zapisnika* iz Hannovera u NSB-u, 28. lipnja 2002.

Zdenka Dukat

- Članica Upravnog vijeća AMZ-a

Željko Demo

- Član Uredništva znanstvenog časopisa *Situla*, glasila Nar. muzeja Slovenije u Ljubljani

Mila Škarić

- Rad na koordiniranju djelovanja Sekcije za muzejsku pedagogiju Hrvatskoga muzejskog društva
- Predsjednica Organizacijskog odbora 1. skupa muzejskih pedagoga HMD-a.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- VIIIe *colloque International de l'Association internationale pour la Peinture Murale Antique* (tema *Plafonds et voûtes à l' époque antique*), Veszprem, 15. - 19. svibnja, sudjelovanje s posterima:
  - *The Wall Paintings in the thermae in Aquae Iasae* (D. Kušan-Špalj)
  - *The Wall Paintings of the basilica in Aquae Iasae* (D. Nemeth-Ehrlich)
  - *The Figure Wall Paintings of Andautonia* (D. Nemeth-Ehrlich, D. Doračić)
- XIV. kongres Međunarodnog udruženja za pretpovijesne i protopovijesne znanosti, Liège, 2.-8. rujna, priopćenje s naslovom *Nalazi rimskog brončanog posuda na keltskim lokalitetima u istočnoj Slavoniji* (I. Radman-Livaja)
- XIV. kongres Međunarodnog udruženja za pretpovijesne i protopovijesne znanosti, Liège, 2.-8. rujna; poster *Stone artefacts from Spiennes in the Archaeological museum in Zagreb* (J. Balen)
- VII. *Internationales Colloquium über Probleme des Provinzialrömischen Kunstschaffens*, Köln, 2.-6. svibnja, priopćenje s naslovom *Les traditions autochtones dans les représentations culturelles figurées sur le territoire des Delmetes illyriens* (A. Rendić Miočević)
- Priopćenje *Polished stone artefacts from Sopot culture site Samatovci in Slavonia region* na znanstvenom skupu IGCP/UNESCO Project No. 442: Raw materials of the Neolithic/Eneolithic polished stone artefacts: their migration paths in Europe Udine-Genova, 24. - 28. rujna (tekst J. Balen prezentirao M. Burić)
- Izlaganje na skupu Radne grupe Srednjoeuropske inicijative za kulturu i umjetnost, održanome u Muzeju "Mimara" 22.-25. listopada (naslov priopćenja *Heritage and tourism in Croatia: what to do when there is no sea at hand?*) (S. Mihelić)

- Sudjelovanje na 1. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem, Pula, 14.-16. lipnja (M. Škarić)
- Savjetovanje u vezi s realizacijom projekta *Socrates*, koji vodi dr. J. Thinesse Demel pod nazivom *Museum and Adult Education*, Pečuh, 14.-15. rujna (M. Škarić)
- Sudjelovanje na skupu Hrvatskoga arheološkog društva, održanome u Metkoviću 6.-9. listopada (tema skupa *Dolina Neretve od pretpovijesti do srednjeg vijeka*); sudjelovali su stručnjaci nekoliko muzejskih Odjela (D. Balen, J. Balen, A. Rendić Miočević, K. Simoni, Z. Dukat)

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Balen, Dubravka. Kataloške jedinice za katalog izložbe *Žumberak od prapovijesti do kasne antike* (u tisku)
- Balen, Dubravka; Balen, Jacqueline. *Rezultati revizije arheološke građe Muzeja grada Iloka*. // Zbornik Muzeja grada Iloka, br. 2 (u tisku).
- Balen, Jacqueline; Karavanić, Ivor. *Stone artefacts from Spiennes (Belgium) in the Archaeological museum in Zagreb* (Croatia) // *Pre-actes*, Liege, 2001., str. 238.-239. (abstract)
- Balen, Jacqueline; Kurtanjek, Dražen; Balen, Dražen. *Polished stone artefacts from Sopot culture site Samatovci in Slavonia region*. // *Book of Abstracts - 4th Workshop of the IGCP/UNESCO, Project no.442*, Udine-Genova, 2001., str. 2.-3. (extended abstract)
- Balen, Jacqueline; Kurtanjek, Dražen; Balen, Dražen. *Polished stone artefacts from Sopot culture site Samatovci in Slavonia region*. // *Slovak Geological Magazine* vol.7, no. 4, Bratislava, 2001., str. 434.
- Balen, Jacqueline. *Prikaz izdanja s naslovom Arheološki muzej - Split AD 2000*, Split 2000. // *Obavijesti HAD-a*. XXXIII, 1 (2001.), str. 72.-73.
- Balen, Jacqueline. *Prikaz publikacije Arheološka istraživanja na području otoka Korčule i Lastova*, izdanja Hrvatskoga arheološkog društva, sv. 20/2001. // *Obavijesti HAD-a*. XXXIII, 3 (2001.), str. 159.-161.
- Gregl, Zoran. *Deplijani Mesocetus Agrami ponovo pliva; Žumberak 20 god. poslije te Područje Jastrebarskog od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka na temelju arheoloških podataka*. // *Zbornik Jastrebarsko*, 750. god. grada Jaske 2001.
- Ožanić, Ivana. *Prikaz izložbe Arauzona: Velika Mrdakovica, liburnski grad i nekropola*. // *Obavijesti Hrvatskoga arheološkog društva* br. 3, god. XXXIII/2001., str. 175. - 176.
- Radman Livaja, Ivan. *Predstavljanje djela o hrvatsko-francuskim arheološkim istraživanjima u Saloni*. // *Obavijesti Hrvatskoga arheološkog društva* 1/XXXIII, 2001., str. 147.
- Radman Livaja, Ivan. *Antički brod u podmorju Mljeta*. // *Obavijesti Hrvatskoga arheološkog društva* 2/XXXIII, 2001., str. 123.-124.
- Simoni, Katica. Kataloške jedinice u katalogu *Hrvati i Karolinzi - 129 predmeta izložbe* (katalog ima i talijansku verziju).

6.6. Stručno usavršavanje

- Poslijediplomski studij na Odjelu za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu - smjer muzeologije (M. Škarić)
- Od 15. ožujka do 15. lipnja I. Gagro boravio je u Römisch-Germanisches Zentralmuseumu u Mainzu na stručnom usavršavanju postupaka restauriranja željeznih predmeta, kao i osnova tehnike izrade kopija galvanoplastičkim postupkom.

6.7. Tečajevi, studijska putovanja

- U organizaciji Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu realiziran je od 3. do 7. travnja posjet Kninskom muzeju,

- Biskupiji (lokaliteti Crkvina, Stupovi, Lopuška glavica), stalnom postavu Arheološkog muzeja u Splitu, izložbi *Hrvati i Karolinzi* u splitskom MHAS-u te svim važnijim arheološkim lokalitetima u Saloni, zatim muzeju u franjevačkom samostanu i Muzeju Cetinske krajine u Sinju, te vrelu Cetine (crkva sv. Spasa) (D. Balen, Z. Dukat, Z. Gregl).
- Stručna putovanja u Novo Mesto i Ljubljani u vezi s pripremom izložbe o istraživanjima na Žumberku (Z. Gregl).
  - Posjet izložbi *Etruščani*, održanoj u Palazzo Grassi u Veneciji u organizaciji Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta (D. Balen).
  - Posjeti Ljubljani (rad u bibliotekama Narodnog muzeja Slovenije, ZRC-SAZU) (Ž. Demo).
  - Obilazak stalnog postava Zavičajnog muzeja u Ozlju (muzej je u rekonstrukciji) (Ž. Demo, I. Mirmik, D. Balen-Letunić).
  - Obilazak terena u Farkaševcu samoborskom za vrijeme istraživanja ranosrednjovjekovnog gradišta (Ž. Demo, K. Simoni, A. Rendić Miočević).
  - Završen početni tečaj znakovnog jezika u organizaciji udruge DODIR (listopad 2000. - veljača 2001.) (M. Škarić).

6.8. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

- Dovršen magistarski rad *Nalazi rimske vojne opreme iz sjeverne Hrvatske u fundusu Arheološkog muzeja u Zagrebu* (I. Radman Livaja)
- Započeta stručna obrada i inventiranje antičkih predmeta iz zbirke Pavletić-Bačić (I. Ožanić)
- Obrada dokumentacije i arheološkog materijala s istraživanja u Šćitarjevu i Varaždinskim Toplicama 2000. i 2001. g. (D. Nemeth, D. Kušan)
- Rad na projektu *Arheološki park Andautonija - šire područje* (D. Nemeth, D. Kušan)
- Nastavljena stručna obrada i revizija građe iz fundusa Muzeja grada Iloka (D. Balen, J. Balen)
- Obrada jantarnih predmeta sa središnjega japodskog područja (Lika), za potrebe objavljivanja (L. Bakarić)
- Obrada 233 polirane kamene sjekire sopotske kulture s nalazišta Samatovci, za potrebe objavljivanja (J. Balen)
- Dovršen rad *Prilog poznavanju pretpovijesne zemljoradnje* (za stručni ispit) (S. Mihelić)
- Dovršen magistarski rad *Kostolačka kultura – nastanak i razvoj u prostoru istočne Slavonije* (J. Balen)
- Nastavak sređivanja i proučavanja novca Bizantskog Carstva iz muzejskog fundusa radi pripreme za izravnu kompjutorsku obradu
- Nastavak kompjutorske obrade inozemnih medalja iz fundusa (prekoceanske zemlje, svetačke medaljice), daljnjih 165 primjeraka (I. Mirmik)
- Obrada i objava frankopanskih medalja iz zbirke AMZ-a i zbirke Kunsthistorisches muzeja u Beču
- Obrada medalja majstora Antoine de Saint Urbaina iz zbirke AMZ-a i priprema materijala za objavu (20 primjeraka) (I. Mirmik)
- Kompjutorska obrada dijela skupnog nalaza frizatika, 12.-13. st., iz Čakovca (400 od ukupno 817 primjeraka, u suradnji s Herbetom Banom iz Klagenfurta) (I. Mirmik); početak sređivanja i popisivanja medalja iz zbirke Kopač (I. Mirmik)
- Početak sređivanja i popisivanja medalja iz poklonjene zbirke Kopač (I. Mirmik)
- Nastavak pripremnih radova za obradu 900 srebrnih keltskih tetradrahmi iz ostave u Samoboru, radi pisanja referata za 13. međunarodni numizmatički kongres u Madridu (15.-19. rujna 2003.),

u suradnji s dr. P. Kosom, ravnateljem Narodnog muzeja Slovenije u Ljubljani (I. Mirmik)

- Za godišnji izvještaj Partner banke odabrano oko 30 primjeraka antičkog novca te napisane popratne legende (Z. Dukat)
- Za potrebe izložbe *Zeusu u čast*, organizirane uz Dan muzeja, izabrano je 5 primjeraka antičkog novca, a za izložbu *Žumberak od prapovijesti do kasne antike* kataloški je obrađeno 9 primjeraka antičkog novca.
- Obrada novca s različitih lokaliteta u Hrvatskoj i Hercegovini: Stari Grad na Hvaru (129 kom., uneseno u NUMIZ, br. 1543-1672), Šćitarjevo (13 kompjutorskih obrada za Muzej Turopolja u Velikoj Gorici), Daruvar (područje Jasa), Žuta Lokva u Lici (6 primjeraka), Kaptol kod Požege (27 primjeraka), Kutina, Istra, Ošanići kod Stoca u BiH, itd. (Z. Dukat)

6.9. Identifikacija / Determinacija građe

Antički odjel

Determinirana je ova građa:

- oko 100 različitih nalaza iz Šćitarjeva i V. Toplica (D. Nemeth, D. Kušan)
- 130 predmeta za izložbu *Žumberak od prapovijesti do kasne antike* (Z. Gregl).

Pretpovijesni odjel

- Napravljene su petrografske i mikrofiziografske analize poliranih kamenih sjekira iz Samatovaca (233 sjekire).
- Metodom rentgenske fluorescencije analizirano je nekoliko keramičkih ulomaka kostolačke kulture.
- Obavljena je kemijska analiza predmeta od staklene paste s nalazišta Vlaško Polje.
- Za spektralne (ICP- AES) analize odabrana su 152 brončana predmeta iz ostava kasnoga brončanog doba sjeverozapadne Hrvatske (Budinščina, Ivanec Bistranski, Kloštar Ivanić, Miljana, otok Privlaka).
- Obrađeno je približno 120 nalaza iz Skradnika, Sv. Jane, Malunja, Krupača, Žamarije, Samobora, Draganića (D. Balen).

6.10. Revizija građe

Antički odjel

- Revidirano je 10.026 predmeta (metalni predmeti s različitih lokaliteta i zbirka opeka).

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

- Stručna pomoć studentima arheologije i muzeologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu za izradu seminara i diplomskih radova (stručnjaci više muzejskih odjela)
- Stručna suradnja na međunarodnom projektu *Arheometrične raziskave prazgodovinskih kovin - rudišča in tehnologije* (voditelj projekta N. Trampuž-Orel, prof. iz Narodnog muzeja u Ljubljani; D. Balen)

6.12. Recenzije knjiga, članaka

- Recenzija teksta za vodič izložbe organizirane u povodu uvođenja eura u Muzeju Poreča (Z. Dukat)
- Recenzija teksta za knjigu T. Šeparovića iz splitskog MHAS-a *Rimski novac u MHAS-u* (327 str., 1.100 kataloških jedinica) (Z. Dukat)
- Recenzija knjige *Leksikon rimskih careva*, autora Otta Veha (Z. Gregl i T. Težak-Gregl).

6.13. Ostalo

6.13.1 Terenska arheološka istraživanja

Antički odjel

- Tijekom travnja (15. travnja - 1. svibnja) obavljani su, uz nadzor djelatnika Muzeja, pripremni radovi za otvorenje Arheološkog parka Andautonija u Ščitarjevu (skidanje zimske zaštite i uređenje), a tijekom cijele sezone (1. svibnja - 1. studenog) obavljani su poslovi redovitog održavanja (košenje trave, manji popravci i sl.). Arheološka istraživanja trajala su od 25. svibnja - 28. lipnja (22 radna dana), uz sudjelovanje 2 studenta i diplomiranog arheologa. Istraživanja su obavljena u jugoistočnom dijelu dvorišta župnog ureda, unutar zgrade gradskog kupališta do južne ograde arheološkog parka, na površini od 35 m². Poslovi zimske zaštite obavljani su, uz nadzor djelatnika Muzeja, u razdoblju od 1. do 23. studenog (10 radnih dana).
- Na arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama istraživanja su trajala od 4. lipnja do 2. srpnja te od 12. rujna do 22. studenog (63 radna dana), uz sudjelovanje 7 studenata i 3 diplomirana arheologa. Istraživan je prostor od 430 m² u sjeverozapadnom dijelu arheološkog kompleksa, odnosno u zapadnom dijelu foruma, na zapadnom trijemu i na prostoru zapadno od foruma. Zimska zaštita lokaliteta, uključujući i privremenu drenažu oborinskih voda, provodila se tijekom studenoga na prostoru rimskog foruma (zimska zaštita rimskog izvora), a arheološki radovi obuhvatili su i druge sektore, gdje se radilo na sanaciji i konsolidaciji zidova, podova, kanala i sl., otkrivenih tijekom istraživanja 2001. g. Popravljeni su postojeće zaštitne konstrukcije, odnosno zamijenjen veći dio drvenih gredica i dasaka na zaštitnim drvenim krovovima te istrunula pokrovnna ljepenka (D. Nemeth-Ehrlich i D. Kušan-Špalj).
- Nastavljena su terenska arheološka istraživanja na Žumberku (lokalitet Malinci kod Sošica) (Z. Gregl).

Pretpovijesni odjel

- Sudjelovanje u istraživanjima željeznodobnog tumula u Skradniku kod Josipdola (član stručne ekipe Uprave za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela u Karlovcu), 5. - 22. studenoga (D. Balen)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim istraživanjima na lokalitetu Sopot kod Vinkovaca pod vodstvom M. Krznarić-Škrivanko iz Gradskog muzeja Vinkovci, 4. - 30. lipnja. (J. Balen)
- Sudjelovanje u sustavnim arheološkim iskopavanjima lokaliteta Vučedol kod Vukovara pod vodstvom A. Durmana s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 17. rujna - 4. listopada (J. Balen).

7. Znanstveni rad

7.1. Tema i nositelj projekta

- Nastavak rada na monografiji *Vukovar – Lijeve bara – ranosrednjovjekovno groblje bjelobrdske kulture (10-11. stoljeće)* (rad je pred završetkom) (Ž. Demo)
- Nastavak rada na projektu *Optjecaj novca na tlu nekadašnjeg Ilirika*, uz potporu Ministarstva znanosti i tehnologije RH (I. Mirnik)
- Nastavak rada na projektu *Korpus barbarsko-keltskog novca u Hrvatskoj* (u suradnji s P. Kosom iz Narodnog muzeja u Ljubljani) (I. Mirnik)
- Referat *Coins in Early Christian Graves*, održan na kongresu priređenom u povodu 1000 godina ugarskog kovanja novca, u Budimpešti i Ostrogonu, 26. - 29. lipnja (I. Mirnik)
- Referat *Informatizacija u Numizmatičkoj zbirci Arheološkog muzeja u Zagrebu*, održan na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji

Povijest istraživanja, studij povijesti i informatizacija u Zagrebu, 10.-11. prosinca (I. Mirnik)

- Referat *Stanje istraživanja umjetnosti medalje u Hrvatskoj*, održan na I. kongresu povjesničara umjetnosti u Zagrebu, 14.-17. studenog (I. Mirnik)
- Nastavak rada na znanstvenom projektu *Prapovijesno naselje u Hrvatskoj s infrastrukturom* (nositelj projekta N. Majnarić-Pandžić s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu) (D. Balen-Letunić)
- Napisan i obranjen magistarski rad *Archaeology in education and tourism of Croatia: situation and possibilities* na University College u Londonu, u sklopu programa *Public Archaeology* (S. Mihelić)
- Nastavak rada na znanstvenom projektu *Nekropole ranocarskog razdoblja u hrvatskom dijelu provincije Pannonia superior* (Z. Gregl)
- Priprema članka *Zagreb Papyrus 601. Book of the Dead* za Vjesnik AMZ-a (I. Uranić)
- Priprema članka *Dubrovačka zbirka egipatskih starina* za Vjesnik AMZ-a (I. Uranić).

7.2. Publicirani radovi

- Dukat, Zdenka: *Numizmatička zbirka Muzeja grada Iloka*. // Iločki zbornik (u tisku)
- *The medals of the Frangipane*. // *The Medal*. 38. 2001: 23-24., London (suautor Doimo Frangipane)
- *A medal from the bottom of the river Sava*. // *The Medal*. 39. 2001: London, 47.-50.
- *Frankopanske medalje*. // *Peristil*. 44/2001: Zagreb, 17.-32. (suautor Doimo Frangipane)
- *O kasnorimskom i bizantskom novcu 5.-13. st. u kontinentalnoj Hrvatskoj*. // *Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Supplement*, 1. 2001 (= Spomenica akademiku Luji Margetiću): 75.-90.
- Mirnik, Ivan. *World of Museums. The Brethren of the Croatian Dragon*. // *Museum Management and Curatorship*, 19/2001., 2: London, 1997.-2001.
- Mirnik, Ivan. *Šetnje kroz hrvatsku prošlost - zagrebačko predstavljanje Nakladnog zavoda Hrvatski zapisnik iz Hannovera* (izdanja povijesnih autora koji su se na različite načine bavili Hrvatskom - knjiga *Predgovori* dr. Ljudevita Krmpotića objedinjuje dosadašnja izdanja). *Vjesnik*, 4. 7. 2001: 16.
- Mirnik, Ivan. *Učiti iz povijesti*. // *Hrvatsko slovo*. 7/2001., 5. 10. 2001.: Zagreb, 28.-29. (O dr. Ljudevitu Krmpotiću i njegovu nakladništvu)
- Nemeth-Ehrlich, Dorica, Kušan-Špalj, Dora. *Municipium Andautonia, Norico-Pannonian Autonomous Towns* (u tisku)
- Ožanić, Ivana. *Tri rimske opeke s ljudskim likom iz Arheološkog muzeja u Zagrebu*. // *VAMZ* (u tisku)
- Radman-Livaja, Ivan. *Tipovi izloženih rimskih kaciga*. *Kacige u Hrvatskoj*. 2001. Zagreb, str. 38.-43., 46.-59.

8. Stručni i znanstveni skupovi u organizaciji i suorganizaciji muzeja

8.2. Stručni skupovi

- Skup s naslovom *Arheološka prospekcija i rezultati geofizikalnih istraživanja*, 23.-26. travnja, Zagreb - Ščitarjevo. Seminar je organiziran u suradnji s Odjelom za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Filozofskog fakulteta u Ljubljani (pod vodstvom dr. B. Mušiča - Filozofski fakultet u Ljubljani i G. Skelca iz Zagreba);

praktični dio seminara organiziran je u Šćitarjevu, a teorijski (predavanja i obrada podataka) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

- U funkciji koordinatorice Sekcije za muzejsku pedagogiju HMD-a, muzejska pedagoginja vodila je organizaciju 1. skupa muzejskih pedagoga, održanoga u Puli 14.-16. lipnja (M. Škarić).
- Predavanje *Muzejska publikacija u edukaciji djece*, međunarodni skup *Muzejske publikacije i novi mediji*, Muzej "Mimara", 12.-13. studenoga (M. Škarić).

9. Izložbena djelatnost

- *Aquae Iasae*, Varaždinske Toplice-vizualizacija rimske arhitekture
Hotel Minerva, Varaždinske Toplice
Vrijeme trajanja: listopad 2001.
Autorice stručne koncepcije: D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan-Špalj
Trodimenzionalni modeli: T. Kušan, I. Kušan
Opseg: 30-ak panoa s rekonstrukcijama i fotografijama
Vrsta izložbe: arheološka, pokretna
Opis: računalne 3D rekonstrukcije kompleksa rimske arhitekture u Varaždinskim Toplicama prvi su primjer korištenja te metode u muzeološkim interpretacijama arheološkog lokaliteta. Stupanj sačuvanosti bio je dostatan za rekonstrukciju pojedinih faza izgradnje (zbog nedovoljne sačuvanosti objekata iz 1.-3. st. rekonstruirani su samo pojedini njihovi dijelovi, a najbolje sačuvani monumentalni kompleksi bazilike, kupališnih prostorija, foruma s trjemovima te kaptolija s hramovima).
Korisnici: odrasli i djeca
- *Antički brod u podmorju Mljeta*
Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: svibanj – rujan 2001.
Autor stručne koncepcije: A. Kisić
Organizatori izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Dubrovački muzeji-Pomorski muzej
Koordinatorica izložbe u Zagrebu: D. Kušan-Špalj
Vrsta izložbe: arheološka
Opis: na izložbi su prikazani ostaci brodske konstrukcije, opreme i tereta antičkog trgovačkog broda koji je u 1. st. potonuo u podmorju Mljeta. Ostatke brodske konstrukcije, opreme i tereta istražili su arheolozi ronionci iz Državne uprave za zaštitu kulturnih dobara Ministarstva kulture iz Zagreba, u suradnji s Pomorskim muzejom u Dubrovniku. Riječ je o jednom od najzanimljivijih istraženih antičkih brodoloma na hrvatskoj strani Jadrana, a neki predmeti brodske opreme (prečka olovnog sidra, krak vage) ili pak tereta rijetkost su na jadranskim i sredozemnim nalazištima. Glavnina tereta kojim je brod trgovao bilo je grubo keramičko posuđe serijske proizvodnje. Osobita su zanimljivost olovni minerali spremljeni u loptaste posude, koji su bili sirovina za dobivanje bijele i crvene boje.
Korisnici: djeca i odrasli
- *Arauzona: Velika Mrdakovica, liburnski grad i nekropola*
Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 25. rujna – 11. studenog
Organizatori izložbe: Gradski muzej Šibenik, Arheološki muzej u Zagrebu, Koordinator izložbe u Zagrebu: I. Ožanić
Autori stručne koncepcije: Z. Brusić, M. Mendušić i I. Pedišić
Vrsta izložbe: arheološka, tuzemna, skupna, pokretna
Opis: izložbom su prezentirani najvrjedniji nalazi s istraživanja što ih je proveo šibenski muzej na gradinskom lokalitetu Velika Mrdakovica nedaleko od Šibenika. Količina i vrijednost nalaza opravdavaju pretpostavku da je riječ o ostacima liburnsko-rimskog

naselja Arauzona, koji spominje i povjesničar Plinije u opisu tog dijela Liburnije. Na izložbi su prikazani rijetki i vrlo zanimljivi primjerci reljefno ukrašenih keramičkih posuda grčke provenijencije, tzv. megarske zdjele, krateri, čaše i sl., kao i luksuzni primjerci tzv. aretinske keramike, koji oblikom i ukrasima podsjećaju na grčku keramičku proizvodnju. Zanimljive su i keramičke posude tankih stijenki (*terra sigillata*), zatim staklene posude različitih oblika i podrijetla, brončani nakit i dr.

Korisnici: djeca i odrasli

- *Kamenje govori – Šandalja u svjetlu litičke tehnologije*
Arheološki muzej u Zadru, Županijski muzej Šibenik
Vrijeme trajanja: 18. svibnja - 30. lipnja (Zadar); 16. listopada - 11. studenog (Šibenik)
Autori stručne koncepcije i likovnog postava: J. Balen (Arheološki muzej u Zagrebu), I. Karavanić (Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)
Vrsta izložbe: arheološka
Opseg: 1.664 originalna predmeta i 36 odljevaka, kao i materijal dobiven pokusom
Tema: izložen je litički materijal iz razdoblja paleolitika i neolitika s nekoliko najvećih nalazišta na području Hrvatske, uz poseban osvrt na nalazište Šandalja nedaleko od Pule. Izloženi materijal predočuje život pradavnih ljudi. Slikovitost je postignuta rekonstrukcijama te opisima izrade i načina uporabe različitih alatki.
Korisnici: odrasli i djeca
- *Vučedolski Orion i najstariji europski kalendar*
Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme održavanja: 29. ožujka - 31. listopada
Organizatori izložbe: Arheološki muzej u Zagrebu, Gradski muzej Vukovar, Gradski muzej Vinkovci
Autor stručne koncepcije: A. Durman
Autor likovnog postava: Ž. Kovačić
Koordinator: J. Balen
Opseg: oko 70 izložaka
Vrsta izložbe: arheološka
Tema: izložbom se nastojao prikazati jedan od fenomena vučedolskog poimanja svijeta, zabilježen na osebujnim keramičkim posudama. Prema mišljenju autora, na jednom je loncu, otkrivenom u vučedolskom sloju u Vinkovcima, oslikan najraniji cjeloviti europski (indoeuropski) kalendar, s najvažnijim zvijezdama prikazanim u različitim godišnjim dobima. Autor smatra da je kalendar nastao u prvoj polovici 3. tisućljeća pr. Krista (oko 2600. god. pr. Krista), u isto vrijeme kad i sumerski i egipatski kalendar, ali nije njihova kopija jer je uspostavljen na mnogo sjevernijoj, 45. paraleli.
Korisnici: odrasli i djeca
- *Starije željezno doba na području kontinentalne Hrvatske*
U sklopu pripremnih radova za izložbu *Starije željezno doba na području kontinentalne Hrvatske*, što je Muzej priprema u suradnji s Gradskim muzejem Varaždin, Muzejem Slavonije Osijek i drugim muzejskim ustanovama s tih područja, pregledana je sva željeznodobna građa u Arheološkome muzeju u Zagrebu, Gradskome muzeju Varaždin i Gradskome muzeju Karlovac te je odabrano oko 450 predmeta za konzervaciju i snimanje (D. Balen).
- *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta*
Pula i Nova Gradiška
Vrijeme trajanja: od travnja do lipnja (Pula); od 20. studenog do 23. prosinca (Nova Gradiška) (I. Uranić)
- *Egipat Egiptu*
Arheološki muzej u Zagrebu
Vrijeme trajanja: 8. studenog 2001. - 8. siječnja 2002.

Autor postava: Ž. Premerl

Koordinator: I. Uranić

Opseg i tema izložbe: 36 slika autora Željka Premerla, koji djeluje kao slikar u Nizozemskoj. Posljednjih desetak godina često je izlagao i u domovini, varirajući svoj likovni govor od apstraktnoga geometrizma do realizma i čak hiperrealizma, vrlo zastupljenoga i u ovom njegovu egipatskom ciklusu. Boraveći često u Egiptu, na svojim je platnima oživio prepoznatljive ambijente i spomenike stare egipatske civilizacije. Uz izložbu je prezentiran i manji izbor spomenika iz fundusa iz Egipatske zbirke AMZ-a te je tiskan katalog.

Korisnici: odrasli

• *Žumberak 20 god. poslije...*

Budinjak – tijekom listopada

Samobor – tijekom studenoga

Jastrebarsko – u prosincu

(Z. Gregl)

• Obilježavanje nalaza ostataka kita, u sklopu akcije *Zagreb dok ga još ni' bilo* (Podsused, veljača) te *Ranokršćanska lampica postavljena na Mirogojskoj cesti*, studeni (Z. Gregl)

• *Arhimir te vodi kroz prošlost*

Arheološki muzej u Zagrebu, 22. veljače - 18. svibnja

Arheološki muzej Istre u Puli, 13. lipnja - 10. rujna

Muzej narodne osloboditve u Mariboru, 2. listopada - 31. studenog

Autor stručne koncepcije: M. Škarić (stručni suradnici: D. Balen, I. Uranić, K. Simoni, D. Nemeth, Z. Dukat)

Opseg: 15 replika različitih muzejskih predmeta, 5 povećanih fotografija izložaka, 13 prikaza Arhimira u stripu, fotografije muzejskih djelatnika te prateća radionica (prikaz faraona s otvorom za lice, Arhimir obojen crnom bojom i sl.), edukativne radionice *Budi mali arheolog*, *Pišemo i čitamo hijeroglif* i *Kviz*, vezane za izložbu.

Izložbu su pratile i legende na Braillovu pismu, videozapis na znakovnom jeziku i video-film *Arhimir te vodi kroz prošlost*.

Vrsta izložbe: edukativna, didaktička i pokretna.

• *Zeusu u čast*

Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 17. travnja - 20. svibnja

Autor stručne koncepcije: M. Škarić (stručni suradnik Z. Dukat)

Autor likovnog postava: M. Škarić

Opseg: 2 grčka novca (stater – zlatnik i tetradrahma – srebrnjak) Filipa II, 10 keramičkih radova učenika Klasične gimnazije i učenika I. OŠ "Bartol Kašić", 5 likovnih radova učenika Klasične gimnazije, maketa olimpijskog svetišta Altisa u Olimpiji – rad učenika Klasične gimnazije i 15 legendi o Olimpijskim igrama i različitim sportskim disciplinama (postavljena je bila i maketa s likom olimpijskog boga Zeusa u hramu sa "svetom maslinom").

Vrsta izložbe: edukativna, didaktična i pokretna.

• *Sinagoga u Zagreb*

Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: 15. studenog – 10. prosinca

Autor stručne koncepcije: S. Knežević

Autor likovnog postava: M. Beusan

Opseg: 58 izložaka, pretežito arhitektonskih nacrti, sačuvana hanukija i dr.

Tema: izložbom je autor želio upozoriti na urbanu, kulturnu i simboličnu važnost sinagoge i njezina mjesta u srcu Zagreba, te na dvostoljetnu nazočnost Židova u zagrebačkome i hrvatskom društvu. Ona aktualizira problem srušenoga židovskog hrama, koji je 1867. g. bio izgrađen u Praškoj ulici te potiče inicijativu za gradnju budućeg

Centra u kojemu bi uz religijske sadržaje bili inkorporirani i kulturni sadržaji (muzej, biblioteka i sl.).

Korisnici: odrasli

• *Božićne jaslice*

Arheološki muzej u Zagrebu

Vrijeme trajanja: prosinac 2001.

Autorica koncepcije i postava: Latica Ivanišević

Tema: izložene su jaslice od gline, metala, drveta, ratana, plastike, papirmašea te tapiserije. Dio izložene građe asocira na pojedine arheološke spomenike, osobito na keramoplastiku, koju Arheološki muzej čuva u svom fundusu.

Korisnici: djeca i odrasli

• *Srednjovjekovna groblja Konavala*

Sudjelovanje u realizaciji te izložbe Dubrovačkih muzeja (postavljena je bila u Domu kulture u Cavtatu od 16. ožujka do 16. svibnja) (D. Balen)

10. Izdavačka djelatnost

10.1. Tiskovine

- *Arheološki park Andautonija*. Kalendar. 2002. g. (u suradnji s Turističkom zajednicom Velike Gorice) (Antički odjel)
- Mimik, Ivan. XXXV. sv. 3. serije. // *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu* (tehničko uredništvo)
- Uranić, Igor. *Religijski leksikon* (nastavljena je suradnja s Leksikografskim zavodom u Zagrebu na izradi leksikona – konzultacije u vezi s egipatskim nazivljem)
- Uranić, Igor. *Egipatska religija i antička Istra*. Katalog (pisanje dijela teksta i kataloških jedinica)
- Uranić, Igor. *Bogovi, duhovi i demoni starog Egipta*. Deplijan (pisanje dijela teksta za izložbu u Novoj Gradiški)
- Uranić, Igor. *Stari Egipat* (završen tekst knjige za Školsku knjigu)
- Škarić, Mila. *Arhimir te vodi kroz prošlost*. Deplijan izložbe
- Škarić, Mila. *Potraži i dovrši predmet*. Radna bilježnica za igru
- Škarić, Mila. *Kviz*. Radna bilježnica za igru organiziranu na temu izložbe *Arhimir te vodi kroz prošlost*
- Škarić, Mila. Izrada Arhimirova stripa, tiskanje bilježnice s Arhimirovim stripom, izrada majice i slagalice, također s likovima Arhimira.

10.2. Audiovizualna građa

Pedagoški odjel

- Snimljena je videokaseta vodstva kroz izložbu *Arhimir te vodi kroz prošlost* na znakovnom jeziku, namijenjena gluhim i nagluhim osobama.
- Snimljena je videokaseta za potrebe predavanja u osnovnim školama (tema: stari Egipat).

10.3. Elektroničke publikacije

- Dorada web stranice *Zagreb papyrus home page* u suradnji s B. Čučekom (I. Uranić).

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

Antički odjel

- Obavljeno je oko 50-ak stručnih vodstava po muzejskim zbirkama (Z. Gregl, D. Nemeth, D. Kušan, I. Ožanić, I. Radman-Livaja).

- Po Arheološkom parku Andautonija obavljeno je 35 vodstava (D. Nemeth, D. Kušan, I. Ožanić, D. Doračić i vanjski suradnici – studenti i diplomirani arheolozi). Od 1. svibnja do 1. studenog Park je razgledalo oko 3.500 posjetilaca.
- Vođenje po arheološkom lokalitetu u Varaždinskim Toplicama sudionika skupa *Kukuljevićevi dani u Varaždinskim Toplicama* (D. Nemeth).

Pretpovijesni odjel

- Vođenje kolega iz Muzeja županije Zala u Mađarskoj po muzejskim izložbama (D. Balen, I. Uranić)
- U sklopu stručne ekscurzije po Ogulinsko-plašćanskoj udolini (lokaliteti Skradnik i Viničica) i stalnom postavu Zavičajnog muzeja u Ogulinu vođeni su studenti povijesti, povjesničari s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, djelatnici Instituta društvenih znanosti "Ivo Pilar" te djelatnici Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (D. Balen).

Srednjovjekovni odjel

- 25 vodstava za učenike osnovnih i srednjih škola, kolege iz inozemstva i novinare (K. Simoni, Ž. Demo).

Egipatski odjel

- Vođenje članica Međunarodne udruge žena, kroz muzejski postav te studenata arheologije iz Ljubljane po Egipatskoj zbirci (I. Uranić)
- 12 vođenja kroz muzejski postav (I. Uranić).

Pedagoški odjel

- 20 vođenja na izložbama i kroz stalni postav (3 su bila specijalno prilagođena osobama tzv. treće dobi, a 4 osobama s posebnim potrebama - gluhoj i nijemoj djeci iz škole "Slava Raškaj" i centra Suvag).

11.2. Predavanja

Pretpovijesni odjel

- Za studente muzeologije i kandidate koji polažu stručni ispit za zvanje kustosa organizirane su dvije metodičke jedinice s naslovom *Organizacija i čuvanje arheološke građe u depozičariju Arheološkog muzeja u Zagrebu* (D. Balen).

Egipatski odjel

- Predavanje na Sveučilištu za treću dob s temom *Pretpovijesni i arhaiski Egipat* (I. Uranić).

Antički odjel

- Predavanje o Žumberku u Samoborskom muzeju (Z. Gregl).

Pedagoški odjel

- Predavanje *Muzejska pedagogija u Hrvatskoj*, Rijeka, 26. ožujka
- Predavanje za studente područne Pedagoške akademije s naslovom *Što je muzejska pedagogija?* Slavonski Brod, 24. svibnja
- Predavanje i radionica za odrasle s naslovom *Pišemo i čitamo hijeroglif* na Sveučilištu za treću dob, Zagreb, 5. lipnja
- 15 predavanja s naslovom *Tragovima prošlosti - arheologija na Sveučilištu za treću dob* pri Pučkome otvorenom sveučilištu, Zagreb, 15. listopada – 17. prosinca
- Predavanje s naslovom *Arheologija - prozor u prošlost*, u OŠ "Bartol Kašić", Zagreb, 7. studenoga.

11.3. Radionice i igraonice

- Tijekom godine organizirano je 50 radionica, uglavnom o temi edukativne izložbe *Arhimir te vodi kroz prošlost i Zeusu u čast*, ali i

u stalnom postavu i lapidariju. Skupine su se sastojale većinom od 10 do 30 sudionika.

- Teme ostalih radionica bile su *Pišemo i čitamo hijeroglif*, *Pronađi cvjetove uklesane u kamenu*, *Potraži i dovrši crtež* i *Budi mali arheolog* (radionice su organizirane tijekom cijele godine – u njima su sudjelovali dječji vrtići, centri za mlade, udruge mladih, osnovne i srednje škole te osobe treće dobi).

11.5. Ostalo

- Za trajanja izložbe *Vučedolski Orion i najstariji europski kalendar* organizirana je nagradna igra za posjetioce (J. Balen).

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

Antički odjel

- Razgovor za riječki Novi list (D. Pribačić, *Andautonija - urbana preteča hrvatskoj metropoli*) (D. Nemeth-Ehrlich, D. Kušan-Špalj).

Pretpovijesni odjel

- Tiskovna konferencija u povodu otvorenja izložbe *Vučedolski Orion i najstariji europski kalendar* (A. Rendić Miočević, J. Balen).

Pedagoški odjel

- Intervjui za dječji časopis *Dječji klub* (o nagradnim pitanjima vezanim za Muzej), za *Športske novosti* i *Jutarnji list* (o izložbi *Zeusu u čast*) i za *Glas Istre* (o I. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem) (M. Škarić).

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Antički odjel

- Izbor materijala za dokumentarne emisije *Grof Laval Nugent - posljednji Frankopan*, *Karlobag*, *Razvoj rasvjetnih tijela* i *Ribarstvo u Hrvatskoj* (I. Ožanić)
- Sudjelovanje u emisiji *Kulturna baština 2.* programa Hrvatskog radija s temom vezanom za Arheološki park Andautonija i za arheološka istraživanja u Varaždinskim Toplicama (D. Kušan-Špalj)
- Sudjelovanje u emisiji 2. programa Hrvatskog radija – razgovor o najnovijim istraživanjima u Varaždinskim Toplicama (D. Nemeth-Ehrlich) i o muzeološkoj prezentaciji rimske arhitekture u Varaždinskim Toplicama (D. Kušan-Špalj)
- Arheološki park Andautonija, prilog u TV emisiji *Globalno sijelo* (D. Kušan-Špalj)
- Kratki prilozi o izložbi *Arauzona: Velika Mrdakovica, liburnski grad i nekropola*, za emisije *Dobro jutro Hrvatska* i *Aktualnosti* (M. Menđušić, I. Ožanić).

Pretpovijesni odjel

- Odabir građe i podataka za Dokumentarni program HTV-a za potrebe snimanja serije *Šume i ljudi*, autora Š. Horvata (D. Balen)
- Razgovor za Radio Otočac o japodskoj kulturi (L. Bakarić).
- Razgovor za emisije *Dobro jutro Hrvatska* i *Mali-veliki svijet*, kao i razgovor za Radio Sljeme o izložbi *Vučedolski Orion i najstariji europski kalendar* (J. Balen)
- Sudjelovanje u Županijskoj panorami (HTV, Studio Šibenik) i na radio postaji Šibenik s prilogom o otvorenju izložbe *Kamenje govori – Šandalja u svjetlu litičke tehnologije* u Šibeniku (J. Balen).

Srednjovjekovni odjel

- Prilog o Srednjovjekovnom odjelu Arheološkog muzeja u Zagrebu; Obrazovni program Hrvatskog radija, novinar M. Farkaš (Ž. Demo).

Egipatski odjel

- Snimanje intervjua za HTV i TV Moslavinu - uz otvorenje izložbe *Bogovi, duhovi i demoni* u Puli i Novoj Gradiški (I. Uranić)
- Snimanje priloga za Obrazovni program HTV-a o izabranom predmetu iz zbirke i 3 priloga za emisiju *Briljanteen* (I. Uranić).

Pedagoški odjel

- Prilozi o izložbi *Arhimir te vodi kroz prošlost* u emisijama za djecu HTV-a Dizalica, Veliki mali svijet i Cipelice lualice
- Prilog o AMZ-u za radiopostaju Sljeme
- Prilozi o Međunarodnom danu muzeja i izložbi *Zeusu u čast* za govorni automat HT-a
- Kratki prilozi o I. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske u Puli za različite emisije HTV-a (M. Škarić).

12.4. Promocije i prezentacije

- Predstavljanje knjige Pavleša, Ranko, *Koprivničko i đurđevačko vlastelinstvo*, Koprivnica, 7. prosinca (predstavljajući H. Petrić i Ž. Demo).

12.7. Ostalo

- Turistička zajednica Hrvatske, odabir izdanja o Zagrebačkoj kovnici u srednjem vijeku (Ž. Demo)
- Društvo studenata hrvatsko-francuskog prijateljstva, odabir izdanja i publikacija Arheološkog muzeja u Zagrebu (Ž. Demo)
- Sudjelovanje na tribini o dr. Petru Selemu (Filozofski fakultet u Zagrebu, A. Rendić Miočević, I. Uranić).

13. Marketinška djelatnost

Marketinška djelatnost pretežito je bila vezana za prodaju suvenira te suradnju s osnovnim i srednjim školama. Obavljena je uobičajena promidžbena djelatnost u povodu otvorenja pojedinih izložbi.

14. Ukupan broj posjetitelja

Arheološki park - lapidarij	6.000
Arheološki park Šćitarjevo	3.280
Posjetitelji u Muzeju	15.411
Povremene izložbe izvan Muzeja (Zadar, Kutina, Šibenik, Vukovar, Pula, Maribor)	6.000
Ukupno:	30.691 posjetitelj

15. Financije**15.1. Izvori financiranja**

• Ministarstvo kulture RH	13,3 %
• Gradski ured za kulturu	80,0 %
• Vlastiti prihod	6,0 %
• Donacije	0,7 %

15.2. Odnos troškova za materijalne i programske djelatnosti odnosu na ukupni prihod Muzeja

48,25 %

15.3. Investicije

913.362,00 kn